

23.03.2017

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite VM058:00/2016 ; VM/1069/00.01.00.01/2016

Asia **Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi valtion virkamieslain ja turvallisuusselvityslain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi**

Valtiovarainministeriö on 16.2.2017 päivätyssä lausuntopyynnössä pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntoa yllä asiakohdassa mainitusta hallituksen esitysluonnoksesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö esittää lausuntonaan seuraavaa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on yhtä mieltä luonnoksessa esitetyn kanssa siitä, että kaksoiskansalaisia koskevalla yleisellä virkakiellolla ei voitaisi kattavasti ja tehokkaasti suojata keskeisiä kansallisia etuja, vaan että näiden etujen suojaaminen pitää tehdä selvittämällä ja ottamalla huomioon tiettyihin virkoihin nimitettävänä olevien henkilöiden turvallisuusriskejä aiheuttavat ulkomaansidonnaisuudet.

Valtion virkamieslain (750/1994) 8 c §:ään 1 momenttiin ehdotetaan seuraavan sisällöstä säännöstä: viranomaisen on nimitysharkinnassa käytettävissään olevin keinoin varmistettava, että nimitettävä henkilö on nuhteeton ja että hänellä ei ole virkaan kuuluvien tehtävien asianmukaista hoitoa vaarantavia sidonnaisuuksia ja että hänellä on muutoinkin edellytykset hoitaa tehtävänsä luotettavasti.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää momentissa ehdotettua, viranomaiselle annettua velvoitetta lähtökohtaisesti kannatettavana. Ministeriö kiinnittää kuitenkin huomiota ehdotetun momentin muotoiluun siltä osin, kun kysymys on henkilön nuhteettomuudesta. Pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa sivulla 30 todetaan, että ”viranomaisen on nimitysharkinnassa käytettävissään olevin keinoin varmistettava, että nimitettävä henkilö on tehtävässä edellytetyllä tavalla nuhteeton”. Kuitenkaan itse momentissa nuhteettomuutta ei ole samalla tavalla sidottu tehtävän edellytyksiin. Ministeriö katsoo, että tehtävään liittyvä edellytys olisi hyvä saada mukaan myös itse säädöstekstiin.

Lisäksi ministeriö kiinnittää huomiota 1 momentin lopussa käytettyyn sanaan luotettavasti. Yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan tältä osin lyhyesti, että luotettavuuteen kuuluu riippumattomuuden lisäksi kyky hoitaa tehtävänsä rehellisesti ja lojaalisesti. Samalla perusteluissa todetaan, että säännösehdoituksessa tarkoitettulla tehtävien hoitamisella luotettavasti on kiinteä yhteys valtion virkamieslain 14 §:ään, jonka mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä

ja noudattamalla työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Ministeriö katsoo, että yksityiskohtaisissa perusteluissa olisi hyvä selventää tarkemmin mitä tällä kiinteällä yhteydellä täsmällisesti tarkoitetaan.

Muilta osin opetus- ja kulttuuriministeriöllä ei ole asiassa lausuttavaa.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Hallitussihteeri

Leo Liukkonen